

Ministerie van Volksgezondheid,  
Welzijn en Sport

> Retouradres Postbus 20350 2500 EJ Den Haag

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer  
der Staten-Generaal  
Postbus 20018  
2500 EA DEN HAAG

Parnassusplein 5  
2511 VX Den Haag  
Postbus 20350  
2500 EJ Den Haag

**Onze referentie**  
4472097-1099483-LZ

**Bijlage(n)**  
2

Datum 1 juli 2026  
Betreft Voorstel verdeling groeiruumte Wlz ten behoeve van het indicatieve  
Wlz-kader 2028-2031 en de voorlopige kaderbrief Wlz 2027

Geachte voorzitter,

In mijn brief van 9 maart jl.<sup>1</sup> heb ik toegezegd om uw Kamer voor de zomer te informeren over de verdeling van de beschikbare groeiruumte binnen de Wet langdurige zorg (Wlz) over de sectoren ouderenzorg, gehandicaptenzorg en langdurige ggz voor de jaren 2028-2031. Om de toegankelijk en betaalbaarheid van de Wlz voor nu en in de toekomst te verbeteren heeft het kabinet de beschikbare groeiruumte aangepast met de maatregel 'bestuurlijk akkoord Wlz/scheiden wonen zorg' uit het coalitieakkoord. Met deze brief geef ik uw Kamer een toelichting over de verdeling van de groeiruumte en de overwegingen die daaraan ten grondslag liggen. Daarnaast stuur ik u zoals gebruikelijk een afschrift van de voorlopige kaderbrief Wlz aan de NZa. Deze wordt door de NZa en zorgkantoren betrokken bij de voorbereiding op de zorginkoop 2027.

Mensen met een indicatie voor de Wlz (en daarmee ook hun naasten) zijn vanwege hun beperkingen voor de rest van hun leven afhankelijk van langdurige zorg en ondersteuning. Ik zie het als mijn taak om liefdevolle zorg en ondersteuning toegankelijk te blijven houden voor de cliënten van nu en in de toekomst. Ik wil er daarom voor zorgen dat zorgaanbieders in staat zijn deze passende zorg en ondersteuning te organiseren met voldoende zorgverleners. Kwaliteit van leven moet hierbij centraal staan. Een toereikende financiering is daarvoor een randvoorwaarde. Zorgkantoren moeten met een passend budget regionaal voldoende zorg en ondersteuning kunnen inkopen voor hun cliënten en zo aan hun zorgplicht blijven voldoen.

Zoals ik uw Kamer eerder heb laten weten, verdeel ik vanuit dit perspectief de beschikbare groeiruumte over de sectoren. Daarbij zie ik het belang om te kijken naar ontwikkelingen in demografie, zorgzwaarte, historische uitgaven, arbeidsmarkt en technologie. Ook heb ik oog voor de mogelijkheden om passende zorg (verder) vorm te geven en de snelheid waarmee een sector een transformatie kan realiseren. De verdeling van de groeiruumte moet hierbij aansluiten. Dit vraagt ook kijken naar vraag en passend aanbod, zodat de verdeling van de groeiruumte niet leidt tot olopende

<sup>1</sup> *Kamerstukken II, 2025-2026, 24170, nr. 385.*

wachtlijsten of een toenemende druk op zorgmedewerkers. Tot slot moet de kwaliteit van zorg en ondersteuning binnen de Wlz blijven voldoen aan de kwaliteitskaders zoals de sectoren die hebben geformuleerd. De verdeling van de groeirimte kent een directe samenhang met de voorlopige kaderbrief Wlz 2027 en het daarin opgenomen indicatieve kader 2028-2031.

**Datum**

**Onze referentie**  
4472097-1099483-LZ

### **Voorlopige kaderbrief Wlz 2027 en het indicatieve kader 2028-2031**

De voorlopige kaderbrief Wlz stuur ik jaarlijks vóór de zomer aan de NZa, zodat deze kan worden betrokken bij de voorbereiding van de zorginkoop voor het volgende jaar. De Eerste en Tweede Kamer ontvangen hiervan jaarlijks een afschrift. Het voorlopige kader wordt jaarlijks geactualiseerd op basis van het uitvoeringsbeeld in de julibrief van de NZa. Op Prinsjesdag, of kort daarna, verstuur ik vervolgens de definitieve kaderbrief Wlz aan beide Kamers.

Met de bijgevoegde voorlopige kaderbrief actualiseer ik het beschikbare Wlz-kader voor 2026 en stel ik het voorlopige Wlz-kader voor 2027 vast. Op grond van de februaribrief van de NZa kan worden vastgesteld dat het beschikbare Wlz-kader voor 2026 ruimschoots toereikend is. Conform mijn brief van 28 mei jl.<sup>2</sup> wordt in het budgettaire kader voor 2027 rekening gehouden met het niet doorvoeren van de drie tariefmaatregelen in dat jaar. Het betreft de volgende maatregelen:

- Wlz-behandeling (Rutte IV) voor de sector gehandicaptenzorg;
- Meerjarig contracteren en budgetafspraken (Rutte IV) voor zowel de sector gehandicaptenzorg als de sector langdurige geestelijke gezondheidszorg;
- Opschaling digitale zorg (Schoof) voor de sector gehandicaptenzorg.

Daarnaast bevat deze brief aan de NZa een voorlopig meerjarig beeld van de ontwikkeling van het Wlz-kader in de periode 2028-2031, inclusief een indicatieve verdeling van de de elkaders en de beschikbare groeirimte over de drie sectoren. Het Wlz-kader voor deze jaren wordt dit jaar nog niet definitief vastgesteld, gelet op het voornemen van het kabinet om voor de periode vanaf 2028 bestuurlijke akkoorden met de drie afzonderlijke sectoren te sluiten (voor de sector ouderenzorg is dit aanvullend op het Hoofdlijnenakkoord Ouderenzorg). De afspraken die uit deze akkoorden voortvloeien, zal ik volgend jaar vóór de zomer verwerken bij het vaststellen van de voorlopige kaderbrief Wlz 2028-2032.

Het Wlz-kader is bestemd voor de inkoop van zorg in natura binnen de contracteerruimte, persoonsgebonden budgetten (pgb) en overige uitvoeringskosten (zie ook hierna). De in de bijgevoegde voorlopige kaderbrief opgenomen indicatieve de elkaders per sector betreffen de budgetten die zorgkantoren kunnen inzetten voor zorg in natura en pgb. Het de elkader voor overige uitvoeringskosten heb ik niet verdeeld over de sectoren, zodat zorgkantoren dit op basis van de inzichten over hun cliënten en het zorglandschap kunnen inzetten waar dit het meeste effect sorteert<sup>3</sup>. De groeirimte voor dit de elkader (circa 0,15% van de totale groeirimte voor het Wlz-kader) heb ik daarom afzonderlijk gespecificeerd in de voorlopige kaderbrief Wlz 2027. Als onderdeel van de overige uitvoeringskosten kunnen zorgkantoren vanaf 2026 investeren in preventieve maatregelen. In 2027 is daarmee € 47 miljoen gemoeid. Als bijlage bij deze

<sup>2</sup> Kamerstukken II, 2025-2026, 36800-XVI, nr. 196.

<sup>3</sup> Dit de elkader kunnen zorgkantoren inzetten voor onafhankelijke cliëntondersteuning, cliëntvertrouwenspersonen en preventieve maatregelen. In 2027 is hiervoor € 98 miljoen beschikbaar (inclusief € 2 miljoen groeirimte).

brief wordt conform artikel 3.1 van de Comptabiliteitswet 2016 ingegaan op de doelen, beleidsinstrumenten, financiële gevolgen, nagestreefde doeltreffendheid en doelmatigheid en voorgenomen evaluatie en monitoring.

**Datum**

**Onze referentie**

4472097-1099483-LZ

In deze brief licht ik uw Kamer verder toe hoe ik de resterende groeiruumte voor zorg in natura en pgb (circa 99,85% van de groeiruumte) verdeel over de drie sectoren.

### **Verdeling van de groeiruumte 2028-2031 (zorg in natura en pgb)**

Voor de jaren 2028-2031 wil het kabinet in de Wlz bestuurlijke akkoorden sluiten over de gewenste beweging naar de voorkant, passende zorg en vereenvoudiging. Deze akkoorden bevatten per sector een beschikbare financiële (groei)ruimte waarbinnen de gemaakte afspraken moeten passen. Het geheel moet passen binnen het totaal kader dat in de periode 2028-2031 voor de Wlz beschikbaar is.

Ten overvloede: op basis van de Wet marktordening gezondheidszorg stel ik per kalenderjaar een totaal financieel kader vast voor zorg in natura, de verstrekking van persoonsgebonden budgetten (pgb) en de overige uitvoeringskosten. Ik verdeel dit in drie landelijke de elkaders en ik verdeel de beschikbare financiële kaders van de pgb's en de overige uitvoeringskosten over de zorgkantorregio's. De NZa verdeelt het financieel kader voor zorg in natura over de regio's. De NZa kan op aanvraag van de betrokken Wlz-uitvoerder de regionale contracteerruimte verlagen.<sup>4</sup> In verband met het behoud van een zekere mate van flexibiliteit, de sturingsmogelijkheden en de budgettaire beheersing van de langdurige zorg breng ik hier geen wijziging in aan. Dit is ook niet beoogd met de maatregel 'Bestuurlijk akkoord Wlz' uit het coalitieakkoord.

Om te komen tot een goede verdeling van de beschikbare groeiruumte over de ouderenzorg, gehandicaptenzorg en langdurige ggz zijn de volgende stappen doorlopen (A t/m D).

#### *A) Vaststelling beschikbare groeiruumte 2027-2031 in de Wlz*

De beschikbare groeiruumte in de Wlz voor de periode 2027-2031 volgt uit de Middellangetermijnraming (MLT) van het Centraal Planbureau (CPB). Deze groeiruumte is in hoofdlijnen bedoeld om demografische ontwikkelingen en de daarmee samenhangende stijgende zorgvraag, zorgverzwaring van cliënten en kwaliteitsverbeteringen in de zorg op te vangen. Ook maakt zij het mogelijk dat de zorg kan blijven aansluiten bij ontwikkelingen in wetenschap en praktijk. Zoals toegelicht in mijn brief aan de Tweede Kamer van 29 mei jl.<sup>5</sup> loopt deze groeiruumte op de Wlz-begroting bij ongewijzigd beleid op tot € 7,2 miljard in 2031. In termen van het Wlz-kader (dat iets hoger wordt vastgesteld, rekening houdend met onderuitputting) gaat het om afgerond € 7,3 miljard. Ten opzichte van de MLT-raming bij ongewijzigd beleid houd ik rekening met de volgende twee beleidseffecten:

---

<sup>4</sup> Het kan daarbij gaan om overheveling van regionale contracteerruimte naar een andere zorgkantorregio of het creëren van financiële ruimte voor het ophogen van het regionale kader voor de verstrekking van pgb's. Er is geen overheveling mogelijk naar het de elkader voor de overige uitvoeringskosten.

<sup>5</sup> *Kamerstukken II, 2025-2026, 29 389, nr. 166.*

1. De taakstelling 'Bestuurlijk akkoord Wlz/Scheiden wonen en zorg'. Deze loopt op grond van het coalitieakkoord op van € 130 miljoen in 2027 tot € 990 miljoen in 2031. Voor het jaar 2027 heb ik deze taakstelling alternatief ingevuld, zodat voldoende tijd en ruimte beschikbaar zijn om via een zorgvuldig proces bestuurlijke afspraken te maken en tot een invulling van de akkoorden te komen. Dit sluit ook aan bij de Kamerbrief van 9 maart jl. waarin ik reeds heb vermeld dat ik voor 2027 tot een alternatieve oplossing zou komen. De budgettaire dekking is gevonden binnen de middelen die het kabinet bij Voorjaarsnota voor 2027 en verder heeft gereserveerd voor mogelijke hogere uitgaven op grond van lopende kostenonderzoeken van de NZa. Door de implementatie van een onderzoek naar de kosten van het aanhouden van eigen vermogen in de tarieven uit te stellen is deze reservering voor 2027 niet meer nodig. Hierdoor gaat de taakstelling pas vanaf 2028 in.
2. In de recent aangenomen motie-Dobbe (36915-XVI-19) en naar aanleiding van de moties-Bikker c.s. (36848-107) en Westerveld c.s. (36800-XVI-160) zie ik de wens van uw Kamer om vanaf 2028 af te zien van de drie tariefmaatregelen op het terrein van de gehandicaptenzorg en langdurige ggz. Daarom ben ik bereid op dit moment van deze tariefmaatregelen af te zien, en de budgettaire opgave die hieruit voortvloeit te betrekken bij de bestuurlijke akkoorden. Dit betekent dat ik, gegeven de resterende ruimte, met de sectoren wil komen tot goed onderbouwde afspraken. Ik ben mij ervan bewust dat hiermee de opgave voor de akkoorden groter wordt. Indien het niet mogelijk blijkt om deze hogere opgave met de afspraken in de akkoorden te realiseren, dan neem ik tarief- of andere maatregelen om zo de totale opgave in te vullen. Deze route heeft uiteraard niet mijn voorkeur en ik zie voldoende mogelijkheden om te komen tot akkoorden.

Datum

Onze referentie

4472097-1099483-LZ

Tabel 1 laat zien dat de groeirimte voor zorg in natura en pgb binnen het Wlz-kader rekening houdend met deze twee effecten oploopt van € 1.461 miljoen in 2027 tot € 6.008 miljoen (afgerond € 6,0 miljard) in 2031. Dit bedrag is exclusief de loon- en prijscompensatie die jaarlijks aanvullend beschikbaar komt.

Tabel 1: Opbouw beschikbare groeirimte Wlz zorg in natura en pgb 2027-2031

bedragen x € 1 miljoen		2027	2028	2029	2030	2031
1	Groeirimte op basis van MLT	1.461	2.874	4.240	5.770	7.259
2	Taakstelling CA		-345	-560	-775	-990
3	Schrappen tariefmaatregelen		-197	-226	-252	-261
4	Beschikbare groeirimte Wlz (1+2+3)	1.461	2.331	3.454	4.743	6.008

#### B) Verdeling groeirimte 2027-2031 naar sectoren

De beschikbare groeirimte heb ik vanaf 2028 verdeeld op basis van een ramingsmethodiek die vergelijkbaar is met die van de Middellangetermijnraming (MLT) van het CPB. Deze methodiek houdt rekening met demografische ontwikkelingen, zorggebruik en zorgverzwaring per sector. Daarbij heb ik er rekening mee gehouden dat de beschikbare groei voor de komende jaren in lijn is met de gerealiseerde groei in de afgelopen jaren.

Tabel 2 geeft eerst de grondslag per sector in 2026 voor de verdeling van de beschikbare groeiruumte vanaf 2027. De ouderenzorg is met een aandeel van € 22.166 miljoen (bijna 55%) de grootste sector, gevolgd door de gehandicaptenzorg met € 15.575 miljoen (circa 38%) en de langdurige ggz met € 3.005 miljoen (circa 7%).

**Datum**  
**Onze referentie**  
4472097-1099483-LZ

Tabel 2 presenteert vervolgens de verdeling van de groeiruumte vanaf 2027. De verdeling in 2027 heeft uiteraard een fictief karakter, aangezien de bestuurlijke akkoorden per sector worden voorzien vanaf 2028. Zonder deze fictieve verdeling voor het jaar 2027 is het echter niet mogelijk om nu al een indicatief beeld te geven van de deekaders per sector voor de periode 2028-2031 (zoals opgenomen in tabel 5, 6 en 7 van bijgesloten voorlopige kaderbrief Wlz 2027). Tevens sluit ik op deze manier aan bij de opzet van mijn brief van 9 maart jl. waarin ik de groeiruumte voor de periode 2027-2031 heb toegelicht. De groeiruumte voor de ouderenzorg loopt aldus op tot € 3.898 miljoen in 2031. Voor de gehandicaptenzorg bedraagt deze in 2031 € 1.654 miljoen en voor de langdurige ggz € 456 miljoen. Dit betreft voor alle sectoren de groeiruumte over de periode 2027-2031.

De groei in de ouderenzorg wordt daarbij voornamelijk bepaald door demografische ontwikkelingen, in het bijzonder de vergrijzing en zorgverzwaring. Voor de gehandicaptenzorg en de langdurige ggz wordt de groei in sterkere mate bepaald door ontwikkelingen in zorggebruik en zorgverzwaring.

*Tabel 2: Verdeling beschikbare groeiruumte 2027-2031 naar sectoren*

bedragen x € 1 miljoen		2026	2027*	2028	2029	2030	2031
	grondslag	groeiruumte					
1	Wlz-totaal	<b>40.746</b>	1.461	2.331	3.454	4.743	6.008
2	Ouderenzorg	<b>22.166</b>	930	1.443	2.192	3.055	3.898
3	Gehandicaptenzorg	<b>15.575</b>	417	708	995	1.325	1.654
4	Langdurige ggz	<b>3.005</b>	113	181	267	364	456

\*Verdeling 2027 over sectoren is fictief, want bestuurlijke akkoorden worden voorzien vanaf 2028

*C) Groeiruumte 2028-2031 in procenten*

Tabel 3 drukt de groeiruumte per sector uit in procenten ten opzichte van het beschikbare kader (inclusief groeiruumte en beleid) in het voorgaande jaar. Voor de periode 2028-2031 bedraagt de gemiddelde groeiruumte voor de drie Wlz-sectoren gezamenlijk 2,6% per jaar. Voor de ouderenzorg bedraagt deze gemiddeld 3,2%, voor de gehandicaptenzorg gemiddeld 1,9% en voor de langdurige ggz gemiddeld 2,6% per jaar.

*Tabel 3: Procentuele groeiruumte per sector 2028-2031*

	2028	2029	2030	2031	gemiddeld 2028-2031
<b>1 Wlz-totaal</b>	<b>2,1%</b>	<b>2,6%</b>	<b>3,0%</b>	<b>2,8%</b>	<b>2,6%</b>
2 Ouderenzorg	2,3%	3,3%	3,7%	3,5%	3,2%
3 Gehandicaptenzorg	1,8%	1,8%	2,0%	1,9%	1,9%
4 Langdurige ggz	2,2%	2,7%	3,0%	2,8%	2,6%

#### D) Validatie verdeling groeiruumte

Zoals ik hiervoor aangaf, heb ik er bij de verdeling rekening mee gehouden dat de beschikbare groei in lijn is met de gerealiseerde groei in de afgelopen jaren. Daarom heb ik de NZa gevraagd een analyse te maken van de uitgavenontwikkeling per sector in de afgelopen jaren.

Datum

Onze referentie

4472097-1099483-LZ

Tabel 4 bevat de uitkomsten van deze analyse. Het betreft de gerealiseerde procentuele uitgavengroei in de periode 2023-2025 in prijspeil 2026. Daarmee zijn deze percentages goed vergelijkbaar met de beschikbare groeipercentages voor de periode 2028-2031, die eveneens in prijspeil 2026 zijn.

De zorgkantoren herkennen de uitkomsten van de NZa-analyse en geven aan dat deze mede het resultaat zijn van hun inspanningen om de uitgavengroei te beheersen. Het aantal indicaties en de gemiddelde zorgzwaarte zijn de afgelopen jaren gestegen. Daarbij hebben zorgkantoren de groei van de benodigde financiële middelen voor de zorgplicht weten af te remmen door onder andere in te zetten op vormen van zorg thuis in plaats van zorg met verblijf.

Tabel 4: Procentuele groei per sector 2023-2025 (bron NZa)

		2023	2024	2025	gemiddeld 2023-2025
<b>1</b>	<b>Wlz-totaal</b>	<b>3,8%</b>	<b>3,4%</b>	<b>1,1%</b>	<b>2,8%</b>
2	Ouderenzorg	4,1%	3,6%	1,2%	3,0%
3	Gehandicaptenzorg	2,4%	2,7%	0,6%	1,9%
4	Langdurige ggz	10,0%	6,1%	3,7%	6,6%

Uit tabel 4 blijkt dat de totale groei van de Wlz-uitgaven in de periode 2023-2025 gemiddeld 2,8% per jaar bedroeg. Daarbij is sprake van een dalende trend: de groei kwam in 2025 uit op 1,1%. De beschikbare groeiruumte voor de periode 2028-2031 ligt hier met gemiddeld 2,6% licht onder. In het beginjaar 2028 ligt de groei iets lager. Daarbij geldt dat beleidsinitiatieven en investeringen in het eerste jaar van een akkoord tijd nodig hebben om tot uitvoering te komen en daardoor niet direct volledig zichtbaar zijn in de uitgaven. De NZa voert nog een controleanalyse op de cijfers uit. Eventuele wijzigingen publiceert de NZa bij haar brief aan mij in juli over de benutting van het budgettair kader Wlz.

Bezien per sector is het beeld als volgt:

- Voor de ouderenzorg ligt de beschikbare groeiruumte voor de komende jaren (gemiddeld 3,2%) iets boven de gemiddelde gerealiseerde groei van 3,0% in de periode 2023-2025, waarbij de groei in 2025 uitkwam op 1,2%. Het beleid van scheiden van wonen en zorg heeft in de ouderenzorg bijgedragen aan een beheerste kostenontwikkeling. Het kabinet is voornemens dit beleid voort te zetten binnen de context van het Hoofdlijnenakkoord Ouderenzorg (HLO) en hierover aanvullende afspraken te maken.
- Voor de gehandicaptenzorg is de beschikbare groeiruumte (gemiddeld 1,9%) vergelijkbaar met de gemiddelde gerealiseerde groei van 1,9%. Daarbij geldt dat de voorgenomen bezuinigingen op de gehandicaptenzorg vanaf 2027 geen onderdeel meer uitmaken van het basispad waardoor de groeiruumte voor de komende jaren volledig kan worden ingezet voor passende zorg en ondersteuning voor cliënten in de gehandicaptenzorg.

- Voor de langdurige ggz bedroeg de gemiddelde groei 6,6%, waarbij de jaarlijkse groei afnam van 10,0% in 2023 tot 3,7% in 2025. Deze relatief hoge groei hangt samen met de openstelling van de Wlz in 2021 voor cliënten met een psychische stoornis. In de eerste jaren was de instroom relatief hoog, maar inmiddels is sprake van een duidelijk dalende trend. Daarbij stromen vooral cliënten in met lichtere zorgprofielen, waardoor ook de gemiddelde kosten per cliënt dalen. Voor de periode 2028-2031 ga ik uit van een uitgavengroei met gemiddeld 2,6% per jaar (conform het gemiddelde van de gehele Wlz). Daarbij heb ik de voorgenomen tariefmaatregel op het terrein van de langdurige ggz vanaf 2027 geschrapt uit het basispad.

Datum

Onze referentie

4472097-1099483-LZ

Bij de validatie van de beschikbare groeiruumte per sector past ook de constatering dat in de afgelopen jaren belangrijke investeringen zijn gedaan om de tarieven in de langdurige zorg op orde te brengen. Zo heeft de NZa in zowel 2025 als 2026 de maximumtarieven voor de gehandicaptenzorg verhoogd en in 2026 ook die voor de langdurige ggz. Daarnaast is vanaf 2026 voor alle sectoren de normatieve huisvestingscomponent verhoogd, zodat deze voldoende ruimte bevat om te investeren in duurzaamheid van het vastgoed. Deze tariefsverhogingen tellen Wlz-breed op tot ruim € 700 miljoen<sup>6</sup> en leiden structureel tot hogere inkomsten voor zorgaanbieders en meer ruimte in hun bedrijfsvoering dan voorheen om goede zorg te verlenen. Al deze investeringen in het op orde brengen van de tarieven betekenen een goede startpositie voor de akkoorden vanaf 2028. Doordat dit nu op orde is gebracht zal dit de komende jaren relatief minder investeringen vragen waardoor ik de beschikbare groeiruumte realistisch vind om, in combinatie met goede inhoudelijke afspraken in een akkoord, passende zorg te blijven realiseren.

Naast de groeiruumte wordt het Wlz-kader ook gecompenseerd voor loon- en prijsontwikkelingen (LPO). Deze middelen komen bovenop de groeiruumte en worden jaarlijks vastgesteld op basis van de meest actuele inzichten uit de Macro-Economische Verkenning (MEV) van het CPB. De extra middelen voor de loon- en prijsbijstelling zijn dus nog niet opgenomen in deze brief, maar zullen jaarlijks structureel worden toegevoegd aan het Wlz-kader. De loon- en prijscompensatie zorgt ervoor dat zorgaanbieders en budgethouders ook bij stijgende lonen en prijzen goede zorg kunnen blijven leveren.

### **Naar bestuurlijke afspraken met oog op de toekomst**

Het is de wens van het kabinet om samen met de sectoren afspraken te maken over een andere organisatie van de zorg en ondersteuning die passend is voor cliënten en bijdraagt aan het afremmen van de groei van de zorguitgaven. Dat is van belang voor de toegankelijkheid, betaalbaarheid en kwaliteit van de zorg, maar ook vanwege de dreigende personeelstekorten. Zelfs wanneer onbeperkte financiële middelen beschikbaar zouden zijn, stuiten we immers op de grenzen van wat de zorg aankan als gevolg van de toenemende schaarste aan personeel. Daarbij geldt dat de personeelsinzet en personeelskosten voor de Wlz de meest bepalende factor zijn voor de uitgaven. Deze brief past in de voorfase op weg naar bestuurlijke akkoorden.

<sup>6</sup> Waarvan € 168 miljoen structureel op grond van het kostenonderzoek gehandicaptenzorg 2025, € 152 miljoen structureel op grond van het kostenonderzoek gehandicaptenzorg en langdurige ggz 2026 en € 400 miljoen structureel Wlz-breed op grond van het kostenonderzoek NHC.

Naar mijn oordeel laat de vergelijking van de beschikbare groeiruumte met de gerealiseerde groei in de afgelopen jaren zien dat de beschikbare groeiruumte realistisch is voor iedere sector en dat de sectoren de transitieopgave moeten kunnen dragen.

**Datum**

**Onze referentie**  
4472097-1099483-LZ

Daarom is het noodzakelijk om gezamenlijk afspraken te maken over welke veranderingen nodig zijn in de organisatie van de langdurige zorg. Daarbij wil ik de richting voortzetten die is ingezet met het HLO en het IZA/AZWA en die door het kabinet is bevestigd in het coalitieakkoord: de beweging naar gezondheid en kwaliteit van leven, inzetten op passende zorg en vereenvoudiging. Op die manier kunnen we passende zorg en ondersteuning borgen voor degenen die deze nodig hebben, juist ook waar sprake is van complexe zorg. Ook wil ik vaart maken om te komen tot afspraken in de gehandicaptenzorg, omdat naast een financieel perspectief vooral het gebrek aan personeel begint te knellen en om noodzakelijke veranderingen vraagt. Daarbij wil ik binnen de kaders ook enige ruimte bieden voor investeringen die bijdragen aan de organiseerbaarheid van de zorg en aan de beweging naar de voorkant.

Het kabinet beschouwt de bestuurlijke akkoorden als een belangrijke stap om gezamenlijk met partijen de uitdagingen van de toekomst aan te gaan en afspraken te maken.

Hoogachtend,

de minister van Langdurige Zorg,  
Jeugd en Sport,

Mirjam Sterk